

ጋድ መባል ሲሆን ወለዶ ዝኾነ እንድርያሰ'ውን፡ ምስ አቡኡ ቀዳማዊ ምንጊክ ወዲ ሰለሞን፡ ታቦተ ጽዮን (The Ark of the Covenant) ጊዞም ናብ ኢትዮጵያ ምስ ዝመጹ ሰባት ናብ አክሱም ከምዝመጹ ይንገር። ሓረግ ወለዶ ኢሮብ ከሰ ካብቶም ሺ፪ ነገደ እስራኤል ኮይኑ ብፍላይ ካብ ነገደ ጋድ ወዲ ያዕቆብ ኢዩ።

(ምብጻሕ ንግሥተ ሳባ ናብ ንጉሥ ሰለሞን፡ ምውላድ ቀዳማዊ ምንጊክ፡ ቀዳማዊ ምንጊክ ናብ አቡኡ ከበጽሕ ምኻዱን ምምላሱን፡ "ወለዶ/መባል ሕዝቢ-ኢትዮጵያ"ን፡ ወዘተ. ዝምልከት ዛንታ ከዓ ብሰፊሑ አብ ዝሰዕቡን ካልኣት ብዙኃት መጻሕፍትን ተጽሒፉ ይርከብ። ንኣብነት፡-

- ፅንገሥት ሺ፡፩-፲፫።
- የኢትዮጵያ ሕዝብ ታሪክ፡ ባጭሩ የተጻፈ ከአለቃ ታየ (፲፱፻፲፬ ዓ.ም. ታትሞ የነበረ)፡ ሰንትራል ማተሚያ ቤት፡ አዲስ አበባ፡ ፲፱፻፷፬ ዓ.ም. ፡ ገጽ ፴፩..፣ ፶፪፣ ፸፬።
- የዓለም ታሪክ፡ ከጂዎግራፊ ጋር የተያያዘ፡ ተርጓሚ ዮሐንስ ወልደማርያም ዘብሔረ ተጉለት፡ በ፲፱፻፴፯ ዓ.ም. በ"ትምህርትና ሥነ ጥበብ ሚኒስቴር" አብ አዲስ አበባ ዝተሓትመ፣ ገጽ፡ ፻፲፯-፻፲፰።
- ታሪክ ኢትዮጵያ ምስ ሕጻር ዝበለ ዛንታ ዓለም፡ ብያይንሽት ገ/እግዚአብሔር፡ ፪ይ ሕታም፡ "ኢል ፖሊግራፊኮ ሶ.አ."፡ አስመራ ፲፱፻፷፪ ዓ.ም. ፡ ገጽ ፭-፲፭ ረአ። (ክብረ ነገሥት፡ ገጽ ፻፹፰-፻፹፱፣ ወዘተ. እውን ይጠቅስ)
- መሠረት ዓሌት ሕዝቢ መረብ ምላሽ፡ ብጆሜትራ ገብረ ኢየሱስ አባይ፡ ቤት ማሕተም ኮከበ ጽባሕ፡ አሥመራ፡ ፲፱፻፶፬ ዓም፡ ገጽ ፫-፭።
- Anders Svensson, Traditions de Tsazzega et Hazzega, Textes Tigrigna, Publiér par Johannes Kolmodin, Roma, 1912 ፡ ገጽ ፫-፮።
- Belai Giday, Ethiopian Civilization, B.S.P.P., Addis Abeba, 1992 ፡ ገጽ 4፣ 7-16። ወዘተ.)

⁸ ገሊጻም ከምዝብሉ፡ ጋድ ወዲ ያዕቆብ (ብዕፃ) ናብ ሮማ ፈሊሱ አባኡ ንኣቅሊም ከምዝወለደ፡ ኣቅሊም ንኣፍሊስ ኣ.ንሳዶቅ ሳ.ንሳሙኤል ሳ.ንኣብኔር ኣ.ንኣፍኒን ኣ.ንዘካርያስ ዘ.ንኣሚናዳብ ኣ.ንኣክኒን ኣ.ንፊንኣስ ፊ.ንመግዲር ቀዳማዊ መ.ቀ.ንእስክንድር እ.ንኣዶ ሓ.ንፋሬስ ፋ.ንመግዲር ዳግማዊ ከምዝወለደ፡ (ሮማዊ) ንጉሥ መግዲር ዳግማዊ ካብ ንግሥቲ ኢሌኒ ንል እሥራኤላዊ ንጉሥ ዳዊት (አዲስ ቦርሳቤህ ሰበይቲ ኡራያ) ንኣብርሃምን፡ አክላብን፡ እንድርያስን ወለደ፡ ኣብርሃምን ኣክላብን ኣብ ሮማ ከምዝተረፉ ይንገር።

አብ ቃላዊ ትውፊት ናይ ሕዝቢ ኢሮብ (oral tradition) ከምዝእመንን ምስ ዝተፈላለዩ ናይ ኢትዮጵያ ታሪክ መጻሕፍቲ ዘቕርብዎ ባህልታት (ዛንታታት) እንክነጻጸርን፡ ሕዝቢ ኢሮብ መሠረታዊ አመጸጽኡ ካብ ናይ ካልኣት ሕዝብታት ኢትዮጵያ ተፈልዮ ክረአ ዝከኣል አይኮነን። እቶም ቀንዲ መባል ሕዝቢ ኢትዮጵያ ኢዮም ዝበሃሉ፡ ብብጊዜኡ እናፈለሱ ናብ ኢትዮጵያ ዝአተዉ አርባዕተ ዓይነት ነገዳት፡- 1.ነገደ ኦሪት፡ 2.ነገደ ካም (ኩሣ)፡ 3.ነገደ ሴም (ዮቅጣን)፡ 4.ነገደ እሥራኤል⁹ እንክኾኑ፡ ዝበዝሕ ሕዝቢ ኢትዮጵያ፡ ምስ ሴማውያን (እስራኤላውያን) ናይ ትውልዲ ርኽክብ ከምዘለዎ ታሪካዊ ትውፊት ኮነ ባህላዊ ምምስሳል ከማኡ'ውን ሴማዊ መባል (ዘርኢ) ቋንቋታት መሠረት ብምግባር ብብዙኃት ዝእመነሉ ባህሊ ኢዩ። ንኣብነት ገለ ገለ መጻሕፍቲ ምጥቃስ እንተድለዩ፡-

- ኢትዮጲስ፡ ከግርማ ዘውዴ፡ ንግድ ማተሚያ ቤት፡ አዲስ አበባ፡ 1985/1988 ዓ.ም. ፡ ገጽ 11-12።
- የኢትዮጵያ ሕዝብ ታሪክ፡ ባጭሩ የተጻፈ፡ ከአለቃ ታየ (፲፱፻፲፬ ዓ.ም. ታትሞ የነበረ)፡ ሰንትራል ማተሚያ ቤት፡ አዲስ አበባ፡ ፲፱፻፷፬ ዓ.ም.።¹⁰

⁹ ኢትዮጲስ፡ ከግርማ ዘውዴ፡ ንግድ ማተሚያ ቤት፡ አዲስ አበባ፡ 1985/1988 ዓ.ም. ፡ ገጽ 11። ታሪክ ኢትዮጵያ ምስ ሕጻር ዝበለ ዛንታ ዓለም፡ ገጽ ፭ ርአ። (ገሊኡ ታሪክ ከም ዘዘንትዎ፡ ሃገርና "ኢትዮጵያ" ዝብል ስም ጊዛ እትርከብ እንካብ ኢትዮጲስ ንጉሥ፡ ወዲ ኩሽ፡ ማለት ወዲ ወዱ ንካም ኢዩ። ታሪክ ኢትዮጵያ ምስ ሕጻር ዝበለ ዛንታ ዓለም፡ ገጽ ፭)።

¹⁰ "... አማሮች፡ ትግሮች፡ የኢትዮጵያ ዓይነተኛ ባላገሮችና ባላባቶች የሆኑ፡ ከሴም ዘር፡ ከነገደ ዮቅጣን ልጆች፡ ከእስራኤልም ዘሮች እንደሆኑ የሚያስረዳ፡ ብዙ ምስክር አላቸው። እነርሱም በ፲፩ ክፍል ተከፍተው ይነገራሉ። መጀመሪያ ምስክር፡ ከሴም ዘር ከእስራኤል ወገን እንደሆኑ የሚያስረዳ፡ ከልዩ ወገን፡ በመብል፡ በመጠጥ፡ በመጋባትም፡ አለመቀላቀላቸው ነው። ሁለተኛ ምስክር፡ ስለእነርሱ፡ የሚናገር፡ በዓለም የሚናገር ታሪክ ነው። ሦስተኛ ከመጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኢትዮጵያ የተነገረ ትንቢት ነው። አራተኛ እምልኮአቸው ነው። አምስተኛ ግዝረታቸው ነው። ስድስተኛ መልካቸው ነው። ሰባተኛ ጠባያቸው፣ ስምንተኛ ቋንቋቸው፣ ዘጠኝኛ ስማቸው፣ አሥረኛ ስመ አገራቸው፣ አሥራ አንደኛ ልማድ አገራቸው ነው። የነዚህ የ፲፩ዱን ክፍሎች ምስክሮች ዋና አስረጃን እዚህ እንጸንጽፈው በየክፍሉ እጅግ ብዙ ነውና፡ ነገር እንዳይበዛ በዚህ ተውነው። ሙሉ ክፍሉን ልታይ ብትወድ፡ በክብረ ነገሥት ከገጽ ፶፯-፻፹፬ በየክፍሉ እያነበብህ ልብ አድርገህ አስተውለህ፡ ተመልከት።" ይብሉ አለቃ ታየ። ገጽ ፴፱ ረአ።